

славянских литератур (русские памятники письменности на юге славянства) // ИОРЯС, 1923 (на титулі 1921). Т. 26. С. 143—206. Перевидано: *Сперанский М. Н.* Из истории русско-славянских связей. Сб. статей. М., 1960. С. 7—54; *Леонид, архим.* Нова графа за бугарську историју // Гласник српског ученог друштва. Београд, 1871. Књ. 31. С. 243—291; *Ягич И. В.* Рассуждения южнославянской и русской старины о церковнославянском языке. СПб., 1896. С. 289—1067 (Книга Константина Философа и Грамматика о письменах); *Амфилохий, архим.* Что внес Киприан, митрополит Киевский и всея России, а потом Московский и всея России, из своего родного наречия и из переводов его времени в наши богослужебные книги? // Тр. III Археолог. съезда в России, бывшего в Киеве в августе 1874 г., К., 1878. Т. 2. С. 230—251; *Никольский Н. К.* Послание архимандрита печерского Досифея священно (иноку) Пахомию о святогорском уставе иноческого келейного правила // ИОРЯС. 1903. Т. 8. Кн. 2. С. 65—68; передруковано: *Никольский Н. К.* Материалы для истории древнерусской духовной письменности. СПб., 1907. № 19. С. 141—144.

Відгомони богомилства

Нові огляди вивчення богомилства вказані в примітках до т. II, с. 226.

Автор останньої великої праці про новгородських стригольників, на відміну від М. С. Грушевського, зосереджується на вітчизняних світоглядних коренях їхнього вчення: *Рыбаков Б. А.* Стригольники — русские гуманисты XIV столетия. М., 1993.

Розкриття скорочених послань М. С. Грушевського на видання фольклорних текстів та їх дослідження див. у примітках до т. IV, кн. 2.

Відгомони західного покаїнництва

Доповнену пізнішими працями бібліографію «Листа небесного» див.: *Салмина М. А.* Епистолия Иисуса Христа о неделе // Словарь XI—XIV... С. 123—124.

Апокрифи про Успеніє Богородиці розглянуто в статті: *Творгов О. В.* Апокрифические сказания о успении богородицы // Словарь XI—XIV... С. 43—44. Тут і література питання.

Відгомони чеського релігійно-національного руху

Накреслені у цьому розділі напрями вивчення чесько-українських літературних взаємин практично не розроблялися у вітчизняній науці. Це можна пояснити не лише невивченістю відповідних документальних джерел, а й тим фактом, що і радянські історики, і їхні колеги в післявоєнній Чехословаччині займалися передусім соціальними чинниками гуситського руху. Див., наприклад: *История Чехословакии.* В 3 т.: М., 1956. Т. 1. С. 134—196; *Konrad K.* Dějiny hysitské revoluce. Pr., 1964; *Varsik B.* Husitske revolučné hnutie a Slovensko. Br., 1965.

Дослідникам згаданої проблематики доведеться звернутися до багатої на фактичний матеріал праці О. В. Флоровського: *Флоровский А. В.* Чехи и восточные славяне. Прага, 1935. Поодинокі спостереження знаходимо в огляді чесько-російських, головним чином, літературних взаємозв'язків О. Прохазкової. Так, посилаючись на працю О. В. Флоровського «*Jan Hus v guském rojetí*» (Прага, 1935. С. 12—15), вона зазначає: «На користь унії з Римом працював руський архієпископ Григорій Цамблак, котрий приїхав 1418 року до Кошице і виступив на тамошньому сеймі від імені Литовської держави і західноруської землі. Тут фактично дійшло до згоди між